שסט בְּאֵיזֶה אֹפֶן מַקְנִין הָעֵרוּב. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א [א]הַנּוֹתֵן מָעוֹת לַנַּחְתּוֹם וְאָמַר לוֹ אִם יָבֹאוּ בְּנֵי הֶחָצֵר לִקְנוֹת מִמְּךָ כִּכָּר לָעֵרוּב זֶכֶה לִי בָּעֵרוּב שֶׁיִּהְיֶה לִי חֵלֶק עִמָּהֶם בִּשְׁבִיל מָעָה זוֹ, (ס) אֵינוֹ עֵרוּב (א) * [ב]אֲפִלּוּ עֵרַב הַחֲנֻנְיֵנִי (לְכָל הָאֲחֵרִים) (ב) וְזָכָה גַּם לָזֶה עִמָּהֶם. [ג]אֲבָל אִם אָמַר לַיהּ (ג) עָרַב לִי, קָנָה עֵרוּב. וַאֲפִלּוּ אִם אָמַר זְכֵה לִי, (ד) [ד]אִם (ג) נָתַן לוֹ כְּלִי בְּתוֹרַת קִנְיָן שֶׁיִּקְנֶה לוֹ בּוֹ, קָנָה עֵרוּב. (ה) [ה]וְכֵן אִם זָכָה לוֹ הַנַּחְתּוֹם (ו) עַל יְדֵי אַחֵר (ז) [ו]אוֹ שֶׁקָּנָה בַּמָּעָה שָׁנָתַן לוֹ לָחֶם מִן הַשּׁוּק, קָנָה עֵרוּב. [ז]וְאִם נָתַן לוֹ (ח) מָעָה (ג) לְבַעַל הַבַּיִת וְאָמַר לַיהּ זְכֵה לִי בָּעֵרוּב, קָנָה עֵרוּב:

א [א] מִשְׁנָה שָׁם פ״א (ע״א) וְכַחֲכָמִים.
ב כַּאֲשֶׁר הִנַּהְתִּי כֵּן הוּא בְּרַשִׁ״י (ד״ה לא) וְכֵן הִגִּיהַּ הַבַּיִת יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש אפילו) בְּשׁוּר. ג שָׁם בַּגְּמָרָא (פא.). ד שָׁם. ה הָרִא״ש שָׁם (פ״ז סי׳ יג). ו הָרַמְב״ם פֶּרֶק ו׳ מֵהִלְכוֹת עֵרוּבִין (ה״כ). ז שָׁם בַּמִּשְׁנָה.

שע דִּינֵי שִׁתּוּף בָּעֵרוּב. וּבוֹ ח׳ סְעִיפִים:

א (א) [א]הַדָּר (ס) בְּבֵית שַׁעַר, אַכְסַדְרָה (ב) וּמִרְפֶּסֶת שֶׁבְּחָצֵר, (ג) אֵינוֹ אוֹסֵר עַל בְּנֵי הֶחָצֵר, (ג) (ד) שֶׁאֵינָם חֲשׁוּבִים דִּירָה. (ה) * אֲבָל הַדָּר בְּבֵית הַתֶּבֶן, בְּבֵית הָעֵצִים, בְּבֵית הַבָּקָר וּבְבֵית הָאוֹצָרוֹת, (ו) אוֹסֵר:

ב [ב]בַּעַל הַבַּיִת שֶׁיֵּשׁ לוֹ הַרְבֵּה בָּתִּים בֶּחָצֵר (ז) * וְהִשְׁאִילָן אוֹ הִשְׁכִּירָן לַאֲחֵרִים, [ב]וְיֵשׁ לוֹ בְּכָל אֶחָד מֵהֶם

א [א] מִשְׁנָה עֲרוּבִין פ״ה (ע״ב). ב שָׁם בַּמִּשְׁנָה וּכְרַבִּי יְהוּדָה.

בְּאֵר הַיטֵב

א (ס) אֵינוֹ. הַטַּעַם בְּסוּר שֶׁלֹּא כִּנּוּ לְזִכּוּת לוֹ בְּמַתָּנַת חִנָּם אֶלָּא בִּשְׁבִיל מָעָה שֶׁקִּבֵּל, וּמָעוֹת אֵינָן קוֹנוֹת, נִמְצָא שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶק בָּעֵרוּב. עֵין מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א):
(ג) נָתַן. דְּהַיְנוּ חֲלָיִפִין, וְכֵיוָן שֶׁזָּכָה זֶה בִּכְלֵי זָכָה זֶה נָמֵי בְּפֹת. ט״ז (סק״ב): (ג) לְבַעַל הַבַּיִת. מִשּׁוּם דְּאֵין דֶּרֶךְ בַּעַל הַבַּיִת לִמְכֹּר מִשָּׁלוֹ, וּכְאִלּוּ אָמַר עָרַב לִי:
א (ס) בְּבֵית שַׁעַר. אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אַרְבַּע מְחִיצוֹת, כֵּיוָן שֶׁעוֹבְרִים דֶּרֶךְ שָׁם לֹא הֲרֵי דִּירָה: (ג) שֶׁאֵינָם. וְהוּא הַדִּין כָּתֶת כָּתֶת הֶחָג בָּחֹג. יוֹמָא דף י׳ (ע״א):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

א (א) אֲפִלּוּ עֵרַב הַחֲנֻנְיֵנִי לְכָל הָאֲחֵרִים. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, עַל יְדֵי זִכּוּי (ס) שֶׁזִּכָּה לָהֶן עַל יְדֵי אֲחֵרִים, דְּלִדְעַת בְּסִימָן שס״ו סָעִיף ט׳:
(ב) וְזָכָה גַּם לָזֶה. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, (ג) בִּכְלַל כָּל בְּנֵי הֶחָצֵר וְלֹא פָּרַט שְׁמוֹ בְּהֶדְיָא. וְהַטַּעַם, דְּמִסְתָּמָא לֹא כִּוֵּן לִתֵּן לוֹ בְּמַתָּנַת חִנָּם כְּמוֹ לָאֲחֵרִים אֶלָּא בִּשְׁבִיל מָעוֹת שֶׁנָּתַן לוֹ, וּמָעוֹת אֵינָן קוֹנוֹת, נִמְצָא שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶק בָּעֵרוּב. דְּדַוְקָא מָעוֹת אֵינָן קוֹנוֹת עַד שֶׁיִּמְשׁךְ הַחֶפֶץ, אֲבָל אִם מָקָנָה לוֹ כְּלִי הֲרֵי חֲלִיפִין, וְכֵיוָן שֶׁזָּכָה זֶה בִּכְלִי זָכָה זֶה בַּפַּת שֶׁשָּׁיְךָ לְהָעֵרוּב כְּמוֹ שֶׁאִיתָא בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת:
(ה) וְכֵן אִם זָכָה לוֹ הַנַּחְתּוֹם. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, (ז) שֶׁפָּרַט שְׁמוֹ בְּהֶדְיָא וְלֹא בְּסָתְמָא עִם אֲחֵרִים, וְעַל כֵּן אַף דְּמָעוֹת אֵינָן קוֹנוֹת, מִכָּל מָקוֹם הֲרֵי יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בָּעֵרוּב מִטַּעַם דְּזָכִין לוֹ לְאָדָם שֶׁלֹּא בְּפָנָיו, וּבָזֶה מְיֻשָּׁב דִּלְא יִסְתֹּר לְמַה שֶׁכָּתַב בְּרֹאשׁ הַסָּעִיף דְּזִכּוּי לֹא מַהֲנִי: (ו) עַל יְדֵי אַחֵר. וְיֵשׁ מַאֲחֲרוֹנִים (ה) שֶׁחוֹלְקִין עַל זֶה וּסְבִירָא לְהוּ דְּכֵיוָן דְּנָתַן מָעוֹת אֲפִלּוּ דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ לְקַבֵּל בְּתוֹרַת מַתָּנָה, וּבְמָעוֹת הֲלֹא אֵינוֹ קוֹנֶה: (ז) אוֹ שֶׁקָּנָה וְכוּ׳. דְּנַעֲשָׂה בָּזֶה כְּשֶׁלּוֹחוֹ וְקָנָה זֶה אֶת הַלֶּחֶם וְנִמְצָא שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק בָּעֵרוּב: (ח) מָעָה לְבַעַל הַבַּיִת וְכוּ׳. גַּם בְּכָאן מִיָּדֵי (ו) שֶׁמְּזַכֶּה לוֹ בַּעַל הַבַּיִת בְּכְלָל עִם אֲחֵרִים בְּמַתָּנָה. וְהַטַּעַם דְּמַהֲנִי הָכָא, (ז) לְפִי שֶׁאֵין דֶּרֶךְ בַּעַל הַבַּיִת לִמְכֹּר מִשָּׁלוֹ, וּלְדַעַת שֶׁיִּקְנֶה לוֹ בְּמָעוֹתָיו אָמַר לוֹ, וּכְאִלּוּ אָמַר לוֹ עֲרַב לִי שֶׁעָשָׂאוֹ שְׁלִיחַ דַּמִּיא, וְעַל כֵּן אֲפִלּוּ אִם לָקַח מִכִּכָּרוֹ וְזָכָה לוֹ עִם כָּל אַנְשֵׁי הֶחָצֵר גַּם כֵּן מַהֲנִי:

א (א) הַדָּר בְּבֵית שַׁעַר כוּ׳. לֹא שָׁנָא (ס) שֶׁל רַבִּים וְלֹא שָׁנָא שֶׁל יָחִיד. וְאַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְהַבַּיִת שַׁעַר אַרְבַּע מְחִיצוֹת (ג) וְגַם הוּא מְקֹרֶה, אֲפִלּוּ הָכִי כֵּיוָן שֶׁעוֹבְרִים דֶּרֶךְ שָׁם אֵינוֹ חָשׁוּב דִּירָה, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף ז׳: (ב) וּמִרְפֶּסֶת. פֵּרוּשׁ מִבְּאָר לְקַמָּן בְּסִימָן שע״ה (ס״א): (ג) אֵינוֹ אוֹסֵר כוּ׳. אִם לֹא נָתַן חֵלֶק בָּעֵרוּב: (ד) שֶׁאֵינָם חֲשׁוּבִים דִּירָה. וְהוּא הַדִּין (ג) סֻכַּת הֶחָג בָּחֹג גַּם כֵּן לֹא חֲשִׁיבָא דִּירָה לֶאֱסֹר. בַּיִת שֶׁאֵין בּוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת עַל אַרְבַּע אַמּוֹת (ד) אֵינוֹ אוֹסֵר, דְּלֹא חֲשִׁיבָא דִּירָה: (ה) אֲבָל הַדָּר כוּ׳. דַּחֲשׁוּבִים דִּירָה, וְאַף עַל פִּי שֶׁעֲשׂוּיִים מְקֻנִּים וְכֵיוֹצֵא בָּזֶה. וּמְבֹאָר לְקַמָּן בְּסָעִיף ה׳ דְּאִם אוֹכֵל שָׁם אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ יָשֵׁן וְשׁוֹכֵב שָׁם (ה) מִקְרֵי דִּירָה, דִּמְקוֹם פִּתְאֹם גּוֹרֵם: (ו) אוֹסֵר. עַד שֶׁיִּתֵּן חֶלְקוֹ בָּעֵרוּב: ב (ז) וְהִשְׁאִילָן כוּ׳. וְדַוְקָא כְּשֶׁהִשְׁאִילָן לִזְמַן מְרֻבֶּה, אֲבָל אִם הִשְׁאִילָן לְפִי שָׁעָה

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (ס) תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב (פ״ז מ״א) וְנַחֲלַת צְבִי (סק״א) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ב) וּפ״ח (ס״ב) בְּשֵׁם מַהֲרִ״ם מִלּוּבְּלִין וּפְרִי מְגַדִּים (א״א סק״א) בְּכְנֶגֶד הַמָּגֵן אַבְרָהָם, וְשָׁלֹא כְּדִבְרֵי בַּ״ח (שם) וְט״ז (סק״א): (ב) מְפָרְשִׁים הַנַּ״ל: (ג) אֵלִיָּה רַבָּה (שם) בְּשֵׁם עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שער ד סי׳ ד): (ד) אֲחֲרוֹנִים: (ס) פ״ח (ס״ד) וְט״ז (סק״ד): (ו) אֵלִיָּה רַבָּה (שם) בְּשֵׁם עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שם): (ז) אֲחֲרוֹנִים בְּשֵׁם הַטּוּר:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו״ע הרב (ס״א) כתב כמובא במשנ״ב (סק״ב): מכל מקום לא נתכוין הנחתום שיזכה בו זה על ידי הזוכה שיהא נעשה שלוחו כמו שנעשה שליח לכל שאר בני החצר שמזכה להם הנחתום במתנת חנם, אלא דעת הנחתום הוא שזה יש לו כבר זכות בככר זה בשביל המעה שנתן לו וכו׳ [והוסיף: אבל אם יש בדעתו שיהיה הזוכה שליח לזה כמו לשאר בני החצר קנה עירוב]. **ב]** ובשו״ע הרב (ס״ב) הוסיף דמיירי כשאינו יכול לסלקם בתוך הזמן [דאי יכול לסלקם אינם אוסרים בכל ענין].

עוז והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah